POJETÍ KONCE ODPADU V NOVÉ LEGISLATIVĚ ODPADŮ VE VZTAHU K PALIVŮM Z ODPADŮ

Jan Maršák
Odbor odpadů
Ministerstvo životního prostředí

Konference „Ochrana ovzduší ve státní správě 2016“,
Třebíč, 8. – 10. 11. 2016

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

OBSAH PREZENTACE

- ✓ **Nová legislativa odpadového hospodářství**
- ✓ **Nový zákon o odpadech**
- ✓ **Konec odpadu v nové legislativě**
- ✓ **Paliva z odpadů – hlavní teze vyhlášky**

Nová legislativa odpadového hospodářství

- ✓ Rozdělení stávajícího zákona o odpadech.
- ✓ Vytvoření dvou zákonů.
- ✓ **Zákon o odpadech – oblast odpadů.**
- ✓ **Zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností** – oddělení oblasti výrobků s ukončenou životností ze stávajícího zákona o odpadech.
- ✓ Vybrané výrobky s ukončenou životností: **elektroodpady, baterie, akumulátory, pneumatiky, autovraky**.

Harmonogram projednávání

- ✓ **Návrh zákona o odpadech a návrh zákona VUŽ:**
  - meziresortní připomínkové řízení 29. 1. - 26. 2. 2016
  - vypořádání MPŘ – několik konferenčních vypořádání – květen/červen 2016
  - odeslání návrhu zákona do LRV - červenec 2016
  - projednání návrhu zákona v 5 komisích LRV – srpen 2016
  - projednávání na plénu LRV – 8. září 2016/3. listopadu 2016
  - projednávání ve vládě – prosinec 2016
  - zahájení projednávání v PSP - počátek 2017
  - schvalování zákonů v PSP a Senátu - 2017
  - účinnost zákona 1. 1. 2018

Hlavní priority zákona o odpadech

- ✓ Splnění povinností ČR ze směrnic EU
- ✓ Naplňování hierarchie nakládání s odpady
- ✓ Legislativní podpora zvýšení recyklace odpadů
- ✓ Podpora oběhového hospodářství (návrhy z tzv. balíčku pro oběhové hospodářství
- ✓ Odklon odpadů ze skládek
- ✓ Ekonomické nástroje
- ✓ Minimalizace nelegálního nakládání s odpady
- ✓ Sjednocení podmínek pro nakládání odpady a jejich lepší vymahatelnost
- ✓ **Zpřehlednění přechodu odpad/neodpad**
- ✓ Zpřísnění podmínek provozu mobilních zařízení
- ✓ Posílení prevence vzniku černých skládek

PŘECHOD
ODPAD/ NEODPAD

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Směrnice o odpadech – stav, kdy odpad přestává být odpadem – čl. 6

✓ 1. Některé zvláštní druhy odpadu přestávají být odpadem ve smyslu čl. 3 bodu 1, pokud byly **předmětem některého způsobu využití**, včetně recyklace, a splňují **zvláštní kritéria, která budou vypracována v souladu s těmito podmínkami**:

✓ **a) látka nebo předmět se běžně využívají ke konkrétním účelům;**

✓ **b) pro tuto látku nebo tento předmět existuje trh nebo poptávka;**

✓ **c) látka nebo předmět splňují technické požadavky pro konkrétní účely a vyhovují stávajícím právním předpisům a normám použitelným na výrobky; a**

✓ **d) využití látky nebo předmětu nepovede k celkovým nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.**

Směrnice o odpadech – stav, kdy odpad přestává být odpadem – čl. 6

✓ 4. Pokud nebyla kritéria stanovena na úrovni Společenství postupem uvedeným v odstavci 1 a 2, **mohou členské státy v jednotlivých případech rozhodnout, zda určitý odpad přestal být odpadem, s přihlédnutím k platné judikatuře**. Tato rozhodnutí oznámí Komisi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti v případech, kdy to tato směrnice požaduje.

Nařízení EU ke konci odpadu

✓ NAŘÍZENÍ RADY (EU) č. 333/2011 ze dne 31. března 2011, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy určité typy **kovového šrotu** přestávají být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES

✓ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 1179/2012 ze dne 10. prosince 2012, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy **skleněné střepy** přestávají být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES

✓ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 715/2013 ze dne 25. července 2013, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy **měděný šrot** přestává být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES

Stávající zákon o odpadech – přechod odpad/neodpad

- ✓ § 3 odst. 6 a v § 3 odst. 7.
- ✓Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky:
  - ✓**a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům,**
  - ✓**b) pro věc existuje trh nebo poptávka,**
  - ✓**c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky,**
  - ✓**d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví a**
  - ✓**e) věc splňuje další kritéria, pokud jsou pro určitý typ odpadu stanovena přímo použitelným předpisem Evropské unie.**

Přechod odpad/neodpad – stávající stav

✓ (7) Pro konkrétní způsoby použití vedlejších produktů podle odstavce 5 a výrobků z odpadů podle odstavce 6 musí být splněna kritéria pro využití odpadů, pokud jsou stanovena.

Přechod odpad/neodpad – nový zákon

- ✓ Téma pojetí konce odpadu bylo významné při projednávání návrhu nového zákona o odpadech.
- ✓ Oproti úpravě v dosavadním zákoně o odpadech je zvolen přístup, u nějž by v praxi nemělo docházet k pochybnostem, zda věc přestala v konkrétním případě být odpadem.
- ✓ V § 6 návrhu nového zákona jsou vymezeny postupy, kterými je možné určit, že odpad přestane být odpadem.

Přechod odpad/neodpad – nový zákon

Hierarchický přístup

- ✓ Přímo použitelný evropský právní předpis.
- ✓ **Národní předpis**
  - ✓ **Pro přechod odpadu na palivo, které není odpadem.**
- ✓ Rozhodnutí krajského úřadu – pouze v případech, kdy není evropský předpis nebo národní předpis – splnění požadavků čl. 6 směrnice resp. zákona o odpadech – vyjádření KHS, MPO a ČIŽP.

Teze vyhlášky – paliva z odpadů

- ✓ Chemické látky – Cl, Hg, As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, , Tl, V…
- ✓ Fyzikálně-chemické parametry – výhřevnost, obsah vody, obsah popela, obsah prchavých složek, teplota vznícení…
- ✓ Zastoupení hlavních frakcí – dřevo, papír, plasty, pryž, textil, jiné…
- ✓ Popis přípravy a kontroly paliva
- ✓ Požadavky na zařízení pro výrobu paliva z odpadů (Pouze zařízení se souhlasem krajského úřadu nebo integrovaným povolením + další požadavky)
- ✓ Požadavky na způsob a četnost provádění zkoušek
- ✓ Požadavky na evidenci a ohlašování množství vyprodukovaného paliva
- ✓ Požadavky na posouzení shody

Teze vyhlášky - paliva z odpadů

- ✓ **Požadavky na vstupy**

- ✓ a) Pro přípravu paliva nebude povoleno využívat odpady kategorie nebezpečný, vyjma nebezpečné vlastnosti HP3 Hořlavý, leda že by výrobním procesem ztratily nebezpečné vlastnosti

- ✓ b) Vstupy do výroby paliva budou definovány zejména na základě následujících parametrů (Výhřevnost, vlhkost, popeloviny, obsah chloru, obsah síry a seznamu katalogových čísel odpadů)

Teze vyhlášky – paliva z odpadů

- ✓ **Použití paliva**

- ✓ a) Palivo bude určeno k energetickému využití v zařízeních splňujících podmínky pro termické zpracování odpadu podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší a jeho prováděcích předpisů a zároveň v zařízeních podle bodu 1. 1. přílohy č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci - Spalování paliv v zařízeních o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více.

- ✓ b) Před zahájením využívání paliva ve stacionárním zdroji musí být provedena spalovací zkouška s následným vyhodnocením.

- ✓ c) Zároveň musí být např. splněny emisní limity dle rozhodnutí místně příslušného orgánu státní správy v ochraně ovzduší.

- ✓ **O konkrétních parametrech bude vedena podrobná diskuse.**

Národní předpisy ke konci odpadu - paliva

✓ **Itálie** - Vyhláška z roku 2013 – notifikováno v rámci EU. Kritéria pro paliva z odpadů

✓ **Slovensko** – Vyhláška č. 367/2015 Z.z. – odpadová paliva (pouze v zařízeních na spalování nebo spoluspalování odpadů) a druhotná paliva (z vybraných druhů odpadů – mimo režim odpadů).

✓ **Rakousko** – Vyhláška z roku 2013 – náhradní paliva, náhradní palivové produkty, - konec odpadu pro náhradní paliva, parametry pro náhradní paliva.

✓ Další země EU mají rovněž národní úpravu pro paliva z odpadů a konec odpadů v této oblasti.

Analýza přechodu komunálního odpadu (skupina 20 Katalogu odpadů) na palivo z odpadu

- ✓ Podrobné informace k problematice paliv z komunálních odpadů.
- ✓ http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/projekty_po8_opzp_2007_2013/$FILE/OODP-4_6_MZP_FIN-20160810.pdf

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Závěr

- ✓ **Projednávání nového zákona o odpadech**
- ✓ **Stanovení postupů pro přechod odpad/neodpad**
  - ✓ **Přímo použitelný evropský předpis**
  - ✓ **Národní předpis**
    - ✓ **Povolení krajského úřadu**
- ✓ **Paliva z odpadů – národní předpis – vyhláška**

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.

Jan.Marsak@mzp.cz